

SENTÈNCIA

En nom del Poble Andorrà.-

A la vila d'Andorra la Vella, el 26 de juny del 2019.

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, sota la presidència del Sr. Vincent ANIÈRE, i els magistrats Sr. Carles CRUZ MORATONES i Sr. Jaume TOR PORTA, ha adoptat la resolució següent:

ANTECEDENTS DE FET

I.- El Sr. F. T. R. R. va presentar demanda laboral contra la societat XXX, SA, per escrit de data del registre 24-04-2018, demanant que se la condemnés a satisfer-li l'import total de 45.555,58.-euros en concepte d'indemnització per desistiment justificat i en concepte de vacances impagades, a cotitzar prop de la CASS, més els interessos legals i les costes judicials inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

II.- La representació processal de la societat XXX, SA, es va oposar totalment a la demanda sol·licitant la seva absolució amb imposició a l'agent de les costes judicials.

III.- El Tribunal Unipersonal del Batlle va dictar Sentència, de data 31-01-2019, decidint:

"PRIMER.- Desestimar la demanda formulada en data 24 d'abril del 2018 per part del Sr. F. T. R. contra la societat XXX SA.

SEGON.- Condemnar en costes a la part agent, incloses les derivades d'advocat i procurador."

IV.- Contra aquesta resolució ha interposat recurs d'apel·lació la representació processal del Sr. F. T. R. R. demanant a títol principal la seva revocació total en el sentit d'estimar les seves pretensions inicials, amb imposició de les costes d'ambdues instàncies, i a títol subsidiari, la seva

revocació parcial en el sentit de no imposar-li les costes de primera instància, i sense imposar-li tampoc els de segona instància.

La representació processal de la societat XXX, SA, demana la desestimació del recurs i la confirmació de la Sentència en tots els seus extrems, amb imposició de les costes judicials de l'apel·lació a la part apel·lant.

Ha actuat com a magistrat ponent el Sr. Vincent ANIÈRE.

FONAMENTS DE DRET

I.- L'assalariat s'alça en contra de la conclusió del Tribunal que no queden acreditades les causes del desistiment.

Argumenta en resumit que el propi Tribunal, en base a les manifestacions del Sr. D. S., reconeix que el Sr. F. li va dir que no servia per treballar i que en alguna ocasió l'hauria insultat, insults que també hauria proferit a altres treballadors degut al seu caràcter impulsiu, i que era difícil provar la realitat dels insults donat que els altres testimonis encara treballen per l'empresa ; que per tant no podia concloure que els elements acreditats en autes no presenten la suficient entitat com per avalar el desistiment del treballador ; que ha quedat acreditat que en el darrer any de la relació el Sr. F. insultava i menyspreava habitualment el Sr. T. perquè marxés de l'empresa i no es tracta de simples expressions inapropiades sinó d'actes vexatoris que ofenen la seva dignitat personal i li fan impossible continuar la relació laboral.

Afegeix que existeix assetjament laboral perquè l'empresa sabia que no era apte com a xofer i tenia l'obligació d'assignar-li d'altres tasques o acomiadar-lo per ineptitud sobrevinguda i que així apareix que els insults tenien com a objectiu de fer-lo marxar sense tenir que satisfer cap compensació.

Com ho recorda la part apel·lant, hem indicat de manera repetida que el desistiment constitueix en general una eina que permet a l'assalariat escapar-se d'una relació laboral que ha esdevingut impossible per culpa de l'empresari que el situa en una posició insostenible i que el força a dimitir.

Però també hem determinat de la mateixa manera que és a l'assalariat que pretén que existeix una causa de desistiment prevista per la llei de provar-ho.

En el present cas s'invoca l'article 97h) del Codi de relacions laborals en virtut del qual la persona treballadora pot rescindir unilateralment i sense preavís el contracte, en el supòsit d'existir qualsevol acte de l'empresari o dels seus representants que de qualsevol manera sigui vexatori per a la persona treballadora, ofengui la seva dignitat com a persona, o suposi una conducta constitutiva d'assetjament moral, sexual o per raó de sexe.

Per tant, la missió del Tribunal, i ara d'aquesta Sala, consisteix en determinar si el desistiment practicat és conforme a dret i si les causes exposades en la carta han quedat establertes i podien justificar la ruptura del contracte.

Al respecte, cal precisar que un tractament vexatori suposa un mínimum d'intencionalitat i de transcendència, i un comportament constitutiu d'assetjament ha de correspondre a una actuació voluntària de l'empresari, i fins i tot a unes maquinacions repetides, que tenen per a objecte o per a efecte una degradació de les condicions de treball susceptible d'afectar els drets de la persona de l'assalariat al treball i a la seva dignitat, d'alterar la seva salut física o mental o de comprometre el seu futur professional.

Però, tals supòsits no queden acreditats en el present cas i la situació denunciada pel treballador en la seva carta de desistiment no ha quedat provada.

II.- En efecte, ha quedat acreditat en les actuacions que, des del mes de setembre del 2000, el Sr. F. T. R. R. treballava en qualitat de xofer, fent també tasques de carga i descarrega, pel compte de la societat defenent, essent el seu últim salari de 1.684,21.-euros bruts i el seu horari de 40 hores setmanals.

El treballador va complir els 65 anys el dia 02-11-2015 però no es va jubilar, continuant a prestar els seus serveis laborals per l'empresa percebent alhora el seu salari i una pensió de jubilació de la CASS (per import de 791,19.-euros pel que fa al 2018).

En novembre del 2017, a petició de l'empresa, una metgessa especialista en medicina del treball va practicar el seu examen de salut laboral concloent que aquest no era compatible amb el desenvolupament de la seva activitat de xofer pel risc que implicava per a ell com per als tercers. El mateix dia aquesta metgessa es va reunir amb la del Sr. T. qui va cursar la baixa mèdica del mateix, tot i preveient un nou examen per constatar una eventual millora però aquest nou examen no es va dur a terme.

En efecte, després d'un període de baixa laboral, l'empleat es va reincorporar el 24-03-2018, però, per carta del seu advocat del 26-03-2018, remesa l'endemà, va presentar el seu desistiment justificat exposant :

"(...)Mitjançant la present, em poso en contacte amb vostès en la meua qualitat d'advocat del Sr. F. T. R. R. per informar-li de la decisió del meu representat de desistir de la relació laboral que l'uneix amb la societat XXX, SA des dli dia 1 de setembre de l'any 2000, en els termes de l'article 97 de la Llei 35/2008 dei Codi de Relacions laborals, pels següents motius:

1.- Que des de que el Sr. T. va complir els 65 anys (el dia 2 de novembre del 2015) i fins a la present, ha percebut contínuament un assetjament moral per part dels representants de la societat amb la finalitat de que es jubilés o marxés de l'empresa, amb insults com "inútil" i "imbècil", amb comentaris vexatoris com "no sirves para trabajar", "eres torpe" i "no sabes conducir", i, prohibint-li fumar en hores de treball, quan a la resta de companys si els estava permès fumar durant la jornada de treball.

2.- Que, altrament, li varen fer firmar el butlletí de salari del mes d'agot del 2017, indicant en el mateix que aquell mes havia realitzat 30 dies de vacances, quan en realitat va treballar tot el mes d'agost dei 2017, efectuant múltiples mudances a diferents clients.

3.- Que arrel del fets anteriors el meu representat ha estat de baixa mèdica per síndrome depressiu derivat de la problemàtica laboral, des del 14 de novembre del 2017 fins al 24 de març del 2018, seguint des d'aleshores un tractament psiquiàtric amb medicació.

Que els fets relatats anteriorment suposen un tracte ofensiu i vexatori per a la persona treballadora i, al seu torn, comporten un assetjament moral, previst a lletra h), de l'article 97 de la Llei 35/2008 esmentat anteriorment, que dona dret a la persona treballadora a rescindir unilateral ment i sense preavis el contracte de treball i , a l'ensem, a exigir la indemnització equivalent a un comiat injustificat, és a dir, 45 dies per any treballat. (...).".

III.- Pel que fa al fet de prohibir-li de fumar tot i permetent-ho als seus companys, malgrat aquest aspecte no és objecte de recurs, apareix important indicar que aquest fet, que hauria suposat una forma de discriminació, no va quedar establert.

Al contrari, s'ha acreditat que en data 14-02-2017, l'empresa el va advertir que era prohibit fumar durant l'execució de les tasques laborals i que en cas de tornar a fer-ho s'empraria la via disciplinària.

Els altres empleats van confirmar que era prohibit fumar per a tots els treballadors, i apareix que en realitat el Sr. T. era l'únic fumador de l'empresa

que continuava fumant durant el treball, fent cas omís de les directrius empresarials.

De la mateixa manera, res permet considerar que l'empresa li hauria fet firmar un butlletí de salari del mes d'agot del 2017 erroni o contrari a la veritat.

IV.- Pel que fa al tractament vexatori o ofensiu o a l'assetjament, el Sr. T. pretén acreditar-los en base a les manifestacions del Sr. J. C. D. S. i del Sr. A. d. J. P.

Però les manifestacions dels mateixos són insuficients per a acreditar que el Sr. T. hauria percebut contínuament un assetjament moral amb insults per part dels representants de la societat amb la finalitat de que es jubilés o marxés de l'empresa, i encara menys per acreditar que aquest fets haurien provocat la seva baixa mèdica per síndrome depressiu.

En efecte, el que ha manifestat el Sr. P., en resposta a la qüestió de si durant l'últim any de relació laboral els socis, treballadors o clients s'havien queixat del Sr. T., és que li constava que es feien comentaris sobre la seva aptitud per a treballar degut a la seva edat.

No es pot interpretar aquesta declaració en el sentit interessat per l'agent quan la mateixa no revela cap element assimilable a un tracte inadequat imputable a l'empresa i que corresponen més aviat al fet que, efectivament el Sr. T. presentava dificultats en relació a la seva aptitud per a les tasques de conducció, que els altres treballadors se'n havien queixat prop dels responsables de l'empresa i que es va realitzar una mena d'enquesta interna sobre la manera de treballar del Sr. T. abans de sol·licitar la Dra. C.

Queden només les manifestacions del Sr. D. S. qui va manifestar que durant l'últim any havia sentit al Sr. F. dir-li al Sr. T. que no servia per treballar i que també havia sentit insults, sense cap més precisió, tot i precisant que era la forma impulsiva de ser del Sr. Fernandes amb tots els treballadors.

Ara bé, si sempre és reprotxable el fet d'insultar un treballador, aquestes manifestacions del Sr. D. S. no es poden extrapolar per intentar establir que hauria existit l'actitud imputada a l'empresa per fonamentar el desistiment.

En efecte, es tracta d'un sol testimoni i les seves manifestacions s'han de contrastar amb els altres elements que ressurtien dels autes.

El primer d'aquest elements és que cap dels altres treballadors va confirmar l'existència de qualsevol insult o maltractament sinó que van confirmar més aviat les dificultats del Sr. T. per dur a terme correctament les seves tasques laborals. No escapa a aquesta Sala la dificultat que existeix per un treballador a manifestar-se en contra del seu empresari actual, però aquesta realitat no pot tampoc portar a considerar que, pel fet d'existir un assalariat que ha declarat haver sentit insults, tot els altres amagarien la veritat.

El segon element, és justament que apareix que els altres empleats van referir a l'empresa que el Sr. T. presentava dificultats per a dur a terme la seva feina de xofer i que l'empresa li va recriminar certes mancances.

El tercer element és que en novembre del 2017, la Dra. C. va constatar que el Sr. T. no era apte per a les funcions de xofer.

D'altra banda, els certificats mèdics produïts pel demandant, i que es van establir posteriorment al desistiment, refereixen que si bé la simptomatologia depressiva que pateix és en relació al treball i que el Sr. T. va consultar a partir del 2017, també en ressurt que aquesta simptomatologia hauria començat durant l'any 2010 agreujant-se l'any 2015 i que, segons les indicacions del pacient, trobaria el seu origen en la situació constant de canvis i en l'assoliment de feines noves, situació que li va provocar inseguretat i ansietat. Però cap referència es fa a un maltractament de paraula o a un tractament vexatori o discriminatori.

Així les coses, s'ha de prendre en compte aquesta situació per valorar les manifestacions del Sr. D. S., i valorant tots aquests elements en el seu conjunt i seguint els criteris de la sana crítica, arribem a la mateixa conclusió que no existeix prova suficient dels fets invocats en la carta de desistiment.

V.- L'altre aspecte del recurs concerneix les costes ja que el demandant i recurrent sosté que el fet de reconèixer que el Sr. F. li va dir que no servia per treballar i que en alguna ocasió l'hauria insultat, justifica imposar les costes a la part empresarial.

Però, la imposició de les costes no pot servir per castigar l'empresa tota vegada que la imposició de les costes queda regida pel principi del venciment objectiu amb els matisos aportats per la Novel·la 82,10 i per la jurisprudència en matèria laboral per a la deguda

En el present cas, el demandant veu les seves pretensions totalment desestimades i considerem que el fet que, segons un testimoni, un dels seus representants hauria adoptat el comportament ja referit no constitueix una *iusta causa litigandi*.

Per tant, la desestimació del recurs ha de portar a la confirmació de la condemna del recurrent al pagament de les costes judicials de primera instància. El mateix principi determina la seva condemna a pagar les costes d'aquesta alçada.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas,

La Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

DECIDEIX

DESESTIMAR el recurs de la representació processal del Sr. F. T. R. R., contra la Sentència del Tribunal Unipersonal del Batlle de data 31-01-2019 que confirmen íntegrament;

IMPOSAR al mateix les costes judicials d'aquesta alçada.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-